

Expunere de motive

pentru a declara ziua de 10 august drept „Ziua națională a demnității cetățenilor români, a luptei împotriva corupției, abuzurilor și in justiției”

Chiar din primul ei articol, Constituția României așază fundamentele prin care sunt garantate drepturile individuale ale fiecărui cetățean, identitatea și suveranitatea comunității cetățenilor, așa cum sunt ele exprimate și apărute de statul român. Aceste fundamente sunt: caracterul național, organizarea republicană cu supremația legii și separația puterilor în statul român. Este vorba de o națiune civică în care suveranitatea statului își are rădăcinile în suveranitatea indivizilor; această relație funcționează doar atunci când legea este aceeași pentru toți, când drepturile cetățenilor sunt respectate, când puterile în stat se verifică și echilibrează reciproc. Corecta funcționare a acestor instituții generează solidaritate a comunității cetățenilor și încredere între aceștia și reprezentanții lor care exercită puterea. Există o strânsă relație de hrănire reciprocă între demnitatea fiecărui cetățean care solicită reprezentanților săi respectarea regulilor democratice și a domniei legii și acțiunea puterilor în stat care se desfășoară respectând regulile menționate, stimulând astfel demnitatea cetățenilor. Normele constituționale sunt astfel stabilite încât comunitatea românilor și statul lor să aibă o funcționare benefică pentru cetățeni. Criteriile după care aceasta se recunoște sunt: solidaritatea comunității, încrederea în cei care exercită cele trei puteri în stat, demnitatea fiecărui cetățean român.

De fiecare dată când unul sau altul dintre aceste criterii se află în suferință – și există numeroase moduri de a constata starea lor: conformarea cetățenilor cu deciziile reprezentanților acestora, opinia cetățenilor despre mersul lucrurilor în țară, gradul de satisfacție al acestora față de politicile publice etc. – nu numai că statul și comunitatea au o funcționalitate precară, dar există pericolul pierderii identității și, la limită, chiar acela al dizolvării comunității. Orice stat dintotdeauna funcționează suboptimal; orice comunitate întâmpină dificultăți în existența ei; esențial este ca deținătorii puterii, dar și fiecare cetățean să acționeze încercând permanent să amelioreze starea națiunii. Demnitatea fiecărui cetățean, indiferent de rolul și statutul social, este fundamentală pentru a genera așteptări pozitive, pentru a pune presiune pe diversele compartimente ale comunității naționale și statului astfel încât acestea să funcționeze în beneficiul cetățeanului generând încredere și

solidaritate. Iată de ce este nu importantă, ci fundamentală demnitatea cetățenească și de ce propunem să fie declarată o zi națională a demnității cetățenilor români.

Cum se înțelege din cele deja spuse, demnitatea și expresia ei au caracter concret; pretind de la cetățean, de la comunitatea națională și de la statul român să aibă o anumită conduită; această conduită presupune întâi de toate eliminarea corupției. Corupția nu este un simplu fenomen de natură politico-economică; cea mai bună înțelegere a ei este dată de felul în care au înțeles-o latinii atunci când l-au tradus pe Aristotel: corupție înseamnă chiar distrugere a unei entități, opusul genezei. Exact așa stau lucrurile cu corupția și în cazul la care ne referim. Avem un cadru normativ constituțional și corespunzător lui o comunitate națională și organizare statală asupra cărora corupția este o amenințare vitală. Coruperea uneia dintre cele trei puteri generează probleme majore, pune chiar în primejdie existența statului și comunității naționale în parametrii descriși de Constituție. Corupția este, indiferent de nivelul la care se produce în interiorul uneia sau alteia dintre puteri (cu cât mai sus, cu atât mai periculos), o sabotare a regulilor legale, a domniei legii; dar este mai mult decât atât, este o sabotare a însăși comunității care încetează să mai funcționeze pe baza unui cadru legal, același pentru toți, și ajunge să funcționeze în interes privat ilicit. Aceasta se întâmplă ori de câte ori legea și aplicarea ei nu se mai exercită în interesul comunității și al fiecărui individ în mod egal. Când se afirmă că domnia legii, statul de drept reprezintă garanții pentru demnitatea indivizilor, pentru drepturile lor, aceste aspecte sunt avute în vedere. Dar nu numai corupția care poate fi, în funcție de forma și de nivelul ei, un pericol mortal pentru comunitate și stat, ci oricare formă de abuz reprezintă o asemenea amenințare; poate, de mai mică amploare, dar nu mai puțin important. Motivul este simplu: abuzurile de obicei se îndreaptă împotriva câtorva indivizi sau a câtorva persoane și prin aceasta consecințele negative sunt mai restrânse; dar abuzurile tot de obicei sunt sevârșite de cei care ocupă o poziție de putere și prin aceasta sunt grave pentru că alterarea vieții comunității vine chiar de la cei care ar trebui să aplice fără abatere norma legală. În fine, dar nu în ultimul rând, in justiția, în orice formă s-ar prezenta ea, oricât de umilă, este cel puțin o pată, ba chiar un rău pe seama comunității naționale și a statului. Iată de ce nu este suficient să declarăm această zi națională a demnității cetățeanului român. Trebuie să fie și o zi în care amintim de lupta noastră cu corupția, abuzurile și orice formă de in justiție. De altminteri, așa cum acestea sunt un afront adus demnității, în mod simetric, demnitatea trebuie să reprezinte o motivare serioasă pentru respingerea lor.

Propunem ca ziua de 10 august să fie declarată Ziua națională a demnității cetățenilor români, a luptei împotriva corupției, abuzurilor și in justiției pentru că în această

dată, în 2018, a avut loc cea mai importantă manifestare a cetățenilor români din țară și din diaspora din perioada în care România ca susținătoare a valorilor occidentale este parte cu drepturi depline a organizațiilor europene și euroatlantice. A fost în acea zi o manifestare genuină a voinței mature a cetățenilor români de a apăra valorile, viitorul națiunii, în fața unor posibile derive. Dacă la acel moment, tocmai datorită acestor posibile derive, consensul asupra importanței manifestării nu a fost unanim, astăzi, la mai bine de doi ani, el are acest caracter. Consultările pe care le-am avut între politicieni, cu organizațiile neguvernamentale, cu cetățenii în circumscripțiile noastre, ecourile din mass-media converg în direcția sublinierii importanței acestei manifestări a demnității națiunii civice române. Constatăm, chiar dacă cu precauție, că în ultimele zile, chiar de la nivelul celui mai înalt for al său, și Partidul Social Democrat declară că împărtășește aceleași valori europene în numele cărora cetățenii au participat la manifestație; votarea de către reprezentanții acestui partid a acestei propuneri legislative poate fi primul pas dincolo de simplele declarații de intenție. Temeiul propunerii zilei de 10 august drept Zi națională a demnității cetățenilor români, a luptei împotriva corupției, abuzurilor și in justiției este, prin urmare, această unitate de vederi a cetățenilor și reprezentanților politici ai acestora în legătură cu importanța manifestației din 10 august 2018. Noi, inițiatorii național-liberali ai proiectului de lege, susținem cu tărie, nu numai necesitatea unei astfel de zile, ci și valoarea simbolică a zilei de 10 august: ca națiune europeană, ca partener euroatlantic, România – în primul rând cetățenii ei – înțelege ca națiune civică matură să-și afirme și onoreze demnitatea cetățenilor și respectul pentru domnia legii care o garantează pe aceasta.

Așa cum se poate observa din proiectul de lege înaintat, manifestările dedicate sărbătoririi Zilei naționale a demnității cetățenilor români, a luptei împotriva corupției, abuzurilor și in justiției presupun cheltuieli reduse din surse publice, cheltuieli care pot fi asigurate din fonduri aflate la dispoziția autorităților publice locale sau centrale.

Având în vedere prezenta Expunere de motive, noi, inițiatorii proiectului de lege, propunem și susținem adoptarea acestuia.

Inițiator:

Deputat PNL Cristian Buican

